

VETTU OKA

Ei lokalavis for Myklabust,
Mykjå, Tuastad, Røyksund og
Fosen

Alle slags herlige nyheter fra et fantastisk flott område.

April 2014

Tur til antarktisk, Sør Georgia

Rolf Birkeland og kompisen Alf Ellefsen reiste på tur til Antarktis i 2005.

“16. okt: Sør Georgia: I dag er vi klar til å gå i land på Sør Georgia for første gang. Stedet heter Fortuna Bay. I landsetting går som vanlig med småbåter, maks antall som får oppholde seg i land er 100 personer om gangen.”...fortsetter på side 8-11.

Velkommen til Lindøy!

Lindøy ligg lunt og fint til ved Røyksund og Førresfjorden: Namnet har ein positiv klång, men kva tyder det egentleg? Nemninga lind kan vise til lind i tydinga mild (smukk) eller til treslaget lind. Ei tredje tolking er at lind i gammalnorsk også tyder skjold, og sett i frå lufta er Lindøy forma som et skjold... Mer på side 12.

Skråblikk fra Ognurnå

Akkurat denna dagen, den 24. mars 2014, såg solå sitt snitt te å visa seg fram i all sin prakt. Itte månadsvis med elendighet blei det endelig lys i Ognurnå. Hva som skjer i Ognurnå denne gangen finner du ut på side 7.

LOPPEMARKED - VELKOMMEN

PÅMINNELSE:

Loppemarked Thuastad bedehus,
26.april, 10-14.
Velkommen!

Han Norante

Hei t adle dokke så e så heldige å bu her i den goa bygdå vår. Det sterke lyset som blenda auene våres e faktisk talt solå. Hilsen fra nord på side 14.

Vettu Ka - Iren Mæland

Leserene skal få hilse på de personene som ligger bak vår kjære lokalavis Vettu Ka. Denne gangen skal dere få møte Iren Mæland - Grafisk designer og damen som pusler sammen avisen før trykking. 4-5.

Førsta siá

Redaksjonen

Aina Froestad Hansen
Inger Lise Breivik
Rita Hellesund
Marita Breivik
Tor Bjørn Moen
Rolf Birkeland
Lewin Lewinsen
Harald Kjetland
Per Emil Mokleiv
Joar Falkeid
Kenneth Halleland (*Ognsurná*)
Tor Inge Myklebust (*Han Norante*)
Signe Kjetland (*Korrekturleser*)
John Sverre Johnsen (*Illustratør*)
Iren Mæland (*Layout og design*)
Marit Stueland (*Fotograf og dikter*)

Tips!

Tips til saker og andre tilbakemeldinger mottas med takk.

Krambuå

Tekst og bilder til krambuå sendes på epost. Skriv krambuå i emnefeltet.

Liker du avisen og vil støtte oss?

Hver avis koster ca 25 kr å trykke, så vi er avhengig av både annonsesalg og at snille folk bidrar med kronasjer for å kunne opprettholde avisen.

Kontonr: 3361.16.31613 Takk!

Annonsering

Ønsker du å annonsere i Vettu ka?

Ta kontakt på epost så avtaler vi annonsestørrelse, hvilken utgave du vil annonsere i og om du har en ferdig annonse eller om vi skal lage en til deg.

Priser:

1 side: 1000 kr
1/2 side: 500 kr
1/4 side: 250 kr

Abonnement

De som er uheldig å bo utenfor distriktet vårt kan få avisa tilsendt som PDF på epost, send oss din epostadresse på: vettuka@hotmail.com

www.vettuka.com

facebook.com/lokalavisavettuka

Kontakt oss!

vettuka@hotmail.com

TLF

990 47 707 (Rita)

416 98 706 (Inger Lise)

KIWI mini pris

Kjøp kjapt, trygt og billig

Strålende humør
hos
Kiwi Vormedal

Åpningstider:

Hverdager 07:00 - 23:00

Lørdag 08:00 - 20:00

Du finner oss i Vormedalsveien 340

KARNEVAL PÅ TUASTAD BYGDAHUS

- var en suksess!

Tekst av Britt Randi Tangen

14 herlige, flotte, glade og utkleddede barn kom og dansa natten bort med oss (i hvert fall til de ble hentet klokken 20.30) ☺

Vi hadde danselek, med snope-kopp som premie, der barna skulle danse og stå helt i ro når musikken stoppa. Vi hadde også stol-leken der vinneren fikk en kopp med snop.

Det kom en brud, en skummel brud, en ninja, to prinsesser, en nerd (med bok til og med), en hiphop, ei gammel heks (hun måtte vi ha på kjøkkenet), en katt, en luigi (kompisen til Supermario), ei One Direction-fan og mange flere.

Vi fikk med oss to kanonkule DJ`er på 13 år, Joar og Bjørn Helge, og en søt Elin som solgte brus og pizzaboller i kiosken. Vi var fire mammaer (Britt Randi, Signe, Elin og Elisabeth) som deltok med forefallende arbeid; alt fra kiosksalg, rydding til trøsting, mekling, sang, dans, vaffelsteiking og litt fjolling.

Kanskje dette kunne blitt en årlig tradisjon på huset vårt?

Iren Mæland

Denne måneden skal vi bli bedre kjent med Iren Mæland. Hun er grafisk designer og har i oppgave å sette sammen alle artikler, bilder og annonser til avisa du nå leser i.

Iren kommer opprinnelig fra Fitjar, her har hun vokst opp blant to eldre brødre, sauer og kyr langt ute på bondelandet, ikke så ulikt Fosens kanskje? Moren og faren drev ikke gård selv, men de hadde fått tomt og bygde hus på gården til besteforeldrene til Iren. Fitjar er en fantastisk plass, den er litt avsides men har nydelig natur og uendelig med øyer og holmer rett utenfor. Hun husker godt turene på sjøen da hun var liten, de hadde båt og fant alltid en eller annen lun vik hvor de kunne bade og kose seg. Det var en flott plass å vokse opp.

Da Iren var 9 år døde moren brått av hjerneblødning. Det var veldig traumatisk, nesten som å rive av seg en arm eller fot! Mor hadde alltid vært hjemme, mens far var ute og jobbet hele tiden. Nå ble plutselig alt snudd på hodet og livet ble totalt forandret. I den tiden var det ikke noen form for sorgterapi eller psykolog som tok hånd om en og skolen fikk bare beskjed om å late som ingenting. Livet måtte fortsette. Hun forteller at det var svært vanskelig å være barn i en slik situasjon. Hva var normalt å tenke og føle? Barn forstår mye, har sin egen sorg og savn, men prøver likevel å gjøre det beste for omgivelsene. Heldigvis stilte familien opp, spesielt tantene var flinke.

Etter en tid fant far seg ny dame, hun hadde en gutt i fra før og livet endret seg nok en gang. Etter hvert fikk hun to brødre til, totalt var de nå seks barn og hun eneste jente. Det var et hardt liv og vokse opp med så masse gutter, de kranglet og sloss da de var små. I dag har de det til gjengjeld veldig kjekt i sammen og har et godt forhold seg i mellom. Man blir nok litt påvirket av bare å ha brødre, man blir skikkelig tøff og ingen prinsesse med søt kjole i hvert fall! Hun ville ikke være jente da hun var liten og ønsket var å bli en stor sterk gutt.

På barneskole gikk hun på Øvrebygda barneskole, som var en veldig kjekk skole. En typisk bygdeskole som ikke var for stor, men heller ikke for liten. I hennes trinn var de var 18 stykker i klassen. På ungdomsskole gikk hun nede i sentrum av Fitjar. Etter det gikk hun et år på Solborg Folkehøyskole på friluftlinja. Der drev de med allslags mulige idretter og ikke minst friluftsliv. «Jeg ble sprek det året der,» smiler Iren. Hun har alltid likt å være aktiv og spilte fotball og red mye på hest da hun var liten.

Hun bodde et år i Norheimsund og gikk på formgivningsfag. Hun gikk videre på Stord videregående skole på form og farge og siste året med allmenn påbygg tok hun på Fitjar vgs. Det ble så en pause i studiene før hun i 2011 begynte på Noroff sine nettstudier som grafisk designer. Dette holder hun fortsatt på med og er ferdig til høsten. Da håper hun på å få en spennende jobb hvor hun får bruke sine ferdigheter.

Iren er utrolig kreativ, hun elsker å tegne, male og lage ting. Hun begynte tidlig med tegning og det ble en form for selvterapi for henne da livet begynte å bli vanskelig. Det var en flukt i fra hverdagen, hun tegnet drømmene sine og hun tegnet masse hester. Hest var den store lidenskapen og hun ønsket seg veldig en egen hest. Etter hvert utviklet det seg til andre ting, tegne følelser og hun bruker mye symbolikk i tegningene sine. Tegningen går intuitivt og hun har ikke en plan for tegningen når hun begynner, blyanten bare danser over arket og en ny tegning blir til. Hun har livlig fantasi og god evne til å visualisere ting.

«Som grafisk designer er det ikke viktig

Coverart - D'accord, Third.

Iren Mæland.

hva jeg syns er fint, men hvordan andre ser det for seg og oppfatter ting.» Man lærer mye om historie, skrifttyper, kunst, stilarter og stilepoker på skolen. Bare emne om skrifttyper er en hel vitenskap for seg selv. Typografi, skriftstørrelse og linjeavstand er ikke ting som folk tenker på til vanlig og ingen reagerer på om en tekst er lettlest. En grafisk designer må tilpasse seg bruken og budskapet som skal frem. Alt i fra kjekepakker, t-poser til reklame, nettsider og bokomslag er eksempler på ting som blir lagt og utviklet av en grafisk designer.

Det hjelper å være kreativ, men hva jeg synes er fint har som sagt ingen betydning, det skal være brukervennlig. I dag blir det brukt mye tid og penger på spørreundersøkelser og forskning på hva som fenger folk. Det gjelder å skille seg ut på en god måte til et ønsket publikum. Det er et spennende og voksende fagfelt. Iren har høye mål for seg selv og ambisjoner om å få en god jobb. Likevel er hun ydmyk i forhold til at en må jobbe hardt for å nå sine mål og stadig bli bedre. Man lærer nye ting hele tiden, det gjelder å ha øynene åpne og huske på ideer som man kan bruke senere. Hun tar mye bilder og fanger opp ting eller situasjoner som hun synes er interessante.

Iren har tre døtre; Luna som snart blir 14 år, Maj som blir 10 år og Alva som er 5 år. Hun var relativ ung da hun ble mor første gang og hun syntes det var litt skummelt med jente. Hun var jo bare vant med gutter! Men alt går seg til og man lærer hele tiden. Iren har vært samboer med Morten, som er bror til Rita Hellesund. Det var slik vi fikk kontakt med henne og hun kom inn i lokalavisa i Røyksund. Hun og Morten har flyttet litt rundt omkring; Bergen, Kolnes og Vats, men har nå gått hver til sitt og begge bor i Haugesund.

18⁸⁰
PR. KURV

JORDBÆR
400 g, 50,00 pr. kg

SPAR 47%
27²⁰
PR. PK

SIESTA X/SIESTA 4-PK
4x1,5 L, eks. pant, Grans,
5,00 pr. l,
førpris 52,00 pr. pk

98²⁰
PR. PK

GRILLPØLSE 4-PK
Gilde, 4x600g, 40,19 pr. kg

3^{FOR}
2

SLIDERS OG SPESIALPØLSER
1/3 av prisen trekkes fra i kassen.
Se markerte varer

SPAR 63%

SMÅGODT
Candyking,

SPAR 46%
15⁰⁰
PR. PK

MAARUD POTETGULL
Maarud, 250 g, 60,00 pr. kg,
førpris 27,80-27,90 pr. pk.

Gjelder Rogaland til og med 16.04.2014 - Kun til private husholdninger. Vi tar forbehold om eventuelle trykkfeil og at noen varer kan være utsolgt.

Skråblikk fra Ognurnå

I Ognurnå e det middag klokka tolv precis. Sånt har det vært i adle år, uten unntak. Middag e middag, og middag e jo et aent ord for “midt på dagen”.

Akkurat denna dagen, den 24. mars 2014, såg solå sitt snitt te å visa seg fram i all sin prakt. Itte månadsvis med elendighet blei det endeligt lys i Ognurnå. Gudvald hadde dratt parallell te Trænabanken og Rokkål så lenge han konne huska nå, og så plutselig så dukka denna fantastiska solå opp. Gudvald Ognurnå fekk både pågangsmot og energi te å setta i gang med vårens sysler og gjøremål. Han hadde brukt heile formiddagen te å spre gjødsel på dei stakkars få kvadratmetrane han va i besittelse av. Detta pleie vanligvis å gå smertefritt for seg, men denna gången va ikke spredaren heilt på lag med gamle Ognurnå. Dei få solstrålene så klarte å pressa seg igjønå kjøkenvinduet, avslørte at her måtte det ein utvendige husvask te for å få optimale lysforhold innendørs.

Her va det ikkje aent å gjørr enn å rekvirera Peder Kalvanes og Mathias Høieholmen te jobben. Dei blei lokka med gratis finka og stekte poteter påfølganes dag, så det varte ikkje lenge før dei stilte opp som vāryre kalvar. Marcelius Krakken fekk lov å ta del i avtalen. Han va moralske støttespillar for dei to andre, og blei sittanes på ein stein og framføra egenkomponerte poesi.

“Det e merkligt koss skiten komme fram inne når lyset sleppe te”, tenkte Gudvald underfundigt for seg sjøl. Nå gjaldt det å spilla

kortå sine rett, og det gjekk ikkje lānga stondå før han hadde Rannveig Talatuten på øyra. Rannveig styre te dagligt sentralbordet på telegrafan i Ognurnå, men siden hu alltid har hatt et godt auga te Gudvald, lot hu seg ikkje be to gånger når hu blei bedt om å ta ein skikkelige nervask inne hos Gudvald. Gudvald sjøl syns nå at hu Rannveig va nåke lett lurte, men alt i alt så va hu nå flotte å sjå på. Hu Rannveig pleie alltid å gå med skjørt, og Gudvald funderte lenge på koss han sko få na oppi gardintrappå for å tørka vekk alt spindelsvevet opp onna taklistene.

Gudvald Ognurnå satte seg godt te rette i gyngestolen og nøytt synet av både Rannveig og stuå. Det blei bare flottare og flottare itte så timane gjekk, når skiten fant veien ner i sinkbøttå med grønnsåpevatten. Ja, det blei så flott at Gudvald myssta totalt evnen te å tenka rasjonelt. Før han visste ordet av det, så hadde han invitert na Rannveig på kveldsmat. Han lovte na både karbonadeskjever og natronskaker med syltetøy. Det blei ein rektigt så romantiske kveld i Ognurnå. Ja, det va faktisk så romantisk at hu Rannveig drista seg te å gi han Gudvald et kyss på kinnet før hu trippa lett bortøve bakkane.

Sjøl for gamle Ognurnå blei detta for mōkje av det goda. Det blei mången inntrykk han måtte fordøya, og det gjekk ikkje lānge tid før han låg i køyå på salen. Gudvald la begge nevane bak hāvet før han lokka augene og tenkte: “Det e ingenting så e som vår i Ognurnå”.

Flott natur.

Nærmer seg kjøligere farvann.

Privat

Privat

Tekst av Rolf Birkeland

16. okt: Sør Georgia

I dag er vi klar til å gå i land på Sør Georgia for første gang. Stedet heter Fortuna Bay. I landsetting går som vanlig med småbåter, maks antall som får oppholde seg i land er 100 personer om gangen. Været er overskyet med lett snø innimellom, temperaturen er rundt 1 grad og det er kaldt. Mye is og snø i fjellsidene og på toppene. Høye fjell som når helt ned til sjøen. Der vi ble landsatt var en stor flate med hundrevis av pingviner og en mengde elefantseal.

Rikt dyreliv.

Privat

Det var et yrende liv, men en måtte passe på å ikke gå for nære selene for de kunne være ganske hissige. Jeg ble helt fasinert av dyrelivet og jeg er sikker på at jeg aldri kommer til å oppleve noe lignende igjen. Før vi forlot "MS Nordnorge," fikk vi utlevert støvler og disse måtte vi desinfisere både når vi forlot skipet og når vi kom tilbake til båten. Dette var de veldig nøye med, alle som går i land er underlagt den internasjonale konvensjon mot forurensning i Antarktis. Turen gikk nå videre til Cumberland Bay, hvor vi la oss i ro for at vi fra båten skulle få se reinsdyrene i hopetall. Det var svære flokker som

oppholdt seg i steile og bratte fjelltinder. De så nokså magre ut, fargen var gulgrå. Om ettermiddagen var neste stopp Stromness Bay. Fra båten så vi ruinene av hvalfangststasjonen Strømness. Vi ble satt i land på vanlig måte med småbåter. Det var et trist syn som møtte oss. Alt var forfalt; husene, kaiene, tankanleggene og maskinene. Det var satt opp advarselsskilt hvor en ikke måtte gå. Hele området var en eneste skraphaug, her burde det vært ryddet opp, men ingen hadde tatt ansvar for dette og det er trist. Det var en kald ettermiddag, så vi var glad når vi var om bord i moderskipet igjen. Båten fortsatte mot Grytviken. Om kvelden anker vi opp ved King Edward Point som ligger i innløpet til Grytviken. Morgenet etter skulle vi gå i land i Grytviken og det gledet vi oss til. Denne plassen er helt spesiell på Sør Georgia.

Om kvelden fikk vi besøk av britiske forskere fra King Edward Point (en britisk forskningsstasjon), som orienterte oss om hva de drev med og viste film. Stasjonen huset 15-16 personer og stasjonen betydde mye under Falklandskrigen i 1982.

27. okt.: Grytviken

Endelig er dagen kommet for å bli ilandsett i Grytviken. I dag skulle det også bli den fineste dagen hittil, stille og lettskyet vær med sol utpå dagen. Etter frokost klokken 07.30 ble vi fraktet til land for å besøke den norske (argentinske) hvalfangststasjonen, som ble opprettet i 1904 av nordmannen Carl Anton Larsen. Larsen hadde tidligere drevet nebbhvalfangst i Nordishavet. Han ble, i 1892-93 og 1893-94 med selfangeren "Jason", sendt sydover til de vest antarktiske øygruppene for

Utflukter gikk ved hjelp av mindre båter.

Privat

å finne og utnytte nye fangstfelter for retthval og sel. Det kunne skrives et helt foredrag om denne mannen som skulle komme til å bety så mye for hvalfangsten og Sør Georgia. Etter at vi var landsatt besøkte vi først kirkegården, hvor så mange nordmenn ligger begravet. Kirkegården var i forbausende god stand, og var inngjerdet. Den var plassert i en skråning opp fra sjøen. Årsaken til denne var å ikke selene skulle ødelegge gravstedene. Jeg opplevde stillheten, som for meg var ubeskrivelig (en kunne nesten tro at en kunne høre stillheten). Mange tanker passerte i hodet mitt og jeg følte meg veldig liten og ubetydelig, slik en opplever i slike spesielle situasjoner. Vi måtte videre for å få med oss alt. En del av området var ryddet, men det...

Fortsetter etter bildene.

Verdens sørligste kirke.

Privat

Skipsvrak etter hvalfangsttida.

Privat

var også mye ruiner igjen. Her var mye å se og en skulle ikke ha så stor fantasi for å forstå at det tidligere hadde vært en stor arbeidsplass med mye slit og mye savn. Blant mange ting som lå og rustet og tærte opp var der 3 hvalbåter. Det meste som ble brukt her på stasjonen var i ferd med å ruste bort, det var trist å se alle skraphaugene. Men det fantes lyspunkter også; kirkegården, kirken, museum og ett par hus til var satt i stand. Museet var innredet i huset, som tidligere var den vakre bestyrerboligen. Kirken ble bygget i 1913 av Carl Anton Larsen. Alle materialene ble ferdiglaget i Norge, det samme ble kirkeklokken. Larsen kom i konflikt med de argente

inske eierne på grunn av at kirken ble vigslet til en protestantisk kirke. Argentinerne er katolikker og ville ikke være med og betale for kirken. Det endte med at Larsen betalte kirken selv.

Senere forfalt kirken, men ble satt i stand av innsamlede midler i fra Norge i 1999, den ble da også vigslet på nytt. Håper at den blir bevart for fremtiden, det er verdens sørligste kirke og er helt unik. Av andre ting kan det sies at fotballbanen eksisterte enda. Grytviken er en fin plass omkranset av høye fjell som var dekket av is og snø. Sør Georgia består av mye fjell og is, de største fjellene er opp mot 3000 meter og minner mye om alpine i Europa. Turen til Grytviken var en av de store opplevelsene på turen.

Fortsetter etter bildene.

Shakletons gravsted.

Privat

Etter klokken 13.00 forlot vi stedet og satte kursen mot sørenden av Sør Georgia: Nå møtte vi stadig vekk isfjell både små og store. Vinden frisknet på etter hvert som vi nærmet oss sørspissen på øya. Lufta var mye kaldere og i tillegg forsvant sola. Klimaet skifter hurtig i Sørishavet.

Vi var innom Drygalski Fjord som ligger helt syd på Sør Georgia. Denne fjorden er nokså smal, med isbreer på begge sider, disse isbreene strekker seg ned i sjøen. En fantastisk opplevelse. Innerst var fjorden stengt av isbreen og når båten skulle snu der inne var det trangt om plassen. Det kom godt med at vi hadde

et fantastisk mannskap om bord i båten. Vi var omkranset av isfjell på begge sider. For meg føltes det både spennende og litt nifst, rett å slett et eventyr. Da vi var vel ute av fjorden forlot vi Sør Georgia for godt og satte kursen mot Antarctic Peninsula.

29. okt.: Antarctica

Denne dagen var vi på vei til Elephant Island, Point Wild. Hele natta og dagen i går var vi i Sørishavet. Vi møtte både store og små isfjell og et kjempestort isfjell. Opplysningen om bord gikk ut på at lengden var ca 1500 meter, høyde vel 70 meter og bredden var omtrent 100 meter. Båten gikk rundt isfjellet i langsom fart og så nærme som de turte. Det ble tatt mange bilder. Det var en tid store dønninger, ellers gikk dagen om bord rolig og stille for seg. Utpå dagen kom vi til Elephant Island. Som navnet tilsier var der mye elefantsel å skue, men det var også pingviner. Over alt hvor vi var i land møtte vi ulike sorter pingviner. Chile har en base på øya og de har også gjort krav på øya.

31. okt.: Arctowski forskningsstasjon

Denne dagen ble noe annerledes, vi skulle ha vært i land på Cuverville Island, men det ble det ikke noe av. Vi våknet om morgenen til tett snøvær. Det var frokost som vanlig klokken 06.30. Båten tok seg inn i The Errera Chanel mellom Ronge Islands og Arctowski, her var det både pakkis, isflak og snødrev. På begge sider var det dessuten land og store isfjell. Litt av en opplevelse! Meningen var at vi skulle gå i land her, men på grunn av dårlig sikt ble det ikke noe av det. Båten måtte snu og gå samme vei tilbake for et stort isfjell stengte utløpet til kanalen. På vei tilbake var vi i land på Arctowski forskningsstasjon. Denne ble drevet under FN, Norge og Polen. Det var disse flaggene som hang oppe og jeg tror derfor at det var disse som drev stasjonen. Her hadde de drivhus hvor de dyrket tomater, blomster med mer.

1. nov.: Sørishavet

I dag våknet vi opp etter en god natts søvn og i tillegg var himmelen skyfri og havet var blikkstilte. Det var vel den fineste dagen hittil på turen i Sørishavet. I dag ble vi landsatt på Port Lockroy, hvor der var en forskningsstasjon, som blant annet forsket på dyre- og fuglelivet. Denne stasjonen var bare i drift vår og sommer. Det var USA som hadde ansvaret for denne stasjonen. Området vi fikk oppholde oss var begrenset, men aldri før har jeg sett så mange pingviner samlet på en plass. Om kvelden ble det vist en film om hvalfangst i Antarktis.

Hvalfangststasjon i dag.

Privat

2. nov.: Bursdag

Jeg våknet etter en god natt søvn og var blitt et år eldre. Det er jo litt morsom å feire fødselsdag i Sørishavet. En del av dem som var om bord hadde jo fått rede på dette av min tyske borddame og Alf. I dag var vi på land på Deception Island, som er siste plass før vi setter kursen mot Argentina igjen. Denne øya er oppstått av et vulkansk utbrudd. Det er helt spesielt, øya har et trangt innløp på ca 100 meter og når man kommer inn i Whalers Bay har en fjell rundt seg på alle sider, bortsett fra det smale innløpet. Lengst inne i denne innsjøen er Port Foster. Her har det vært blant annet en norsk hvalfangststasjon, men den ble nedlagt i 1931. Hvalfangst i Sørishavet var et tøft yrke og 45 personer ligger begravet her, de fleste nordmenn. Vannet i denne bayen (innsjøen) er ikke så kaldt som ut forbi. Flere tok seg en dukkert, på land hadde en gravd et basseng i sanden der vannet var 30-34 grader, så når de kom på land fikk de varmet seg opp igjen her. Siste vulkanutbrudd var i 1922.

Om kvelden ble jeg overrasket med kake, stjerner, musikk og sang og ikke minst masse gratulasjoner både av mannskap, kaptein og andre turister. Det ble en hyggelig kveld.

3. nov.: Kurs mot Argentina

Kursen ble i går ettermiddag satt mot Argentina, så i dag var vi i åpent hav både dag og natt, men i morgen tidlig er vi i land igjen. Havstrekningen som vi nå oppholder oss i blir kaldt; Drake Passage. Vi passerte mange isfjell, og sjøene var noe grovere her, så vi måtte sette sjøbein. Ellers gikk livet om bord sin vante gang. Om kvelden hadde vi en gjennomgang av turen. Siden måtte vi pakke bagasjen ferdig og sette den ut forbi lugaren. Deretter måtte vi gjøre opp for oss om bord. Til slutt samlet alle seg og tok farvel med offiserer og mannskap. Turen hadde på alle måter vært vellykket.

4. nov.: Argentina

”MS Nordnorge” var tilbake i Argentina og vår reise til Antarktis var slutt. Ut på morgensiden var vi klappet til kai i Ushuaia, verdens sydligste by. Byen var ikke så stor og ligger i en skråning ned mot sjøen, omkranset av høye fjell med snø på toppene. Nydelig havneområde med store og små båter. Etter at vi hadde forlatt båten var bagasjen vår på vei til Buenos Aires, men vi skulle ikke reise fra Ushuaia før senere på dagen. Først skulle vi på tur med buss for å se på byen og området rundt. Turen begynte på kaien hvor båten lå og inn mot selve byen, før vi fortsatte opp mot de høye fjellene. Veien var både svingete og bratt, men ellers i god stand. Etter en stund kjørte bussen til side hvor det var en nydelig utsikt over innløpet til havna og selve byen som lå der nede og badet i sol. Vi fortsatte et stykke oppover før vi fortsatte inn på en smalere veg inn i en naturpark. En kort stopp her, så bar det tilbake til byen igjen. En fin opplevelse.

Vel nede i byen hadde vi litt tid for oss selv og fant oss en kombinert kafé og bar, det var godt å komme seg i hus da temperaturen kun lå rundt 2 grader. Varm kaffe og noe å bite i passet bra. Vi var bare nordmenn som var sammen og humøret var på topp, noen hadde kjøpt suvenirer og alle hadde forskjellige kommentarer til turen. Tiden gikk altfor fort og plutselig var det tid for å reise til flyplassen, her ble det litt venting før turen gikk videre til Buenos Aires. Det ble en veldig fin flytur, klar himmel og solskinn, vi fikk sett mye av Argentina. På flyplassen ble vi hentet og kjørt til InterContinental, hotellet hvor vi bodde før vi reiste til Sørishavet.

Havneby.

Privat

Vi skulle være her i 3 dager, men det hadde vi ikke noe i mot, her var det vår og 22-23 grader.

5. nov.: Buenos Aires

Vi våknet opp til en ny dag i Buenos Aires og etter frokost tok vi oss som vanlig en tur på byen. Der er jo en meget stor og fin by med fine parkanlegg, mange prydrær stod nå i full blomst. Mange av trærne var ukjente for oss og hadde mange fine farger. Plenen var nå grønn og det var flere benker i parken nå i forhold til sist. Været var nydelig og fin temperatur på over 20 grader. Vi vandret rundt i flere timer og oppdaget stadig nye ting. Det fantes mange statuer og monumenter, de fleste var store og mange var virkelig flotte kunstverk. Evita Peron var en av dem, men ingen av hennes mann.

Vel tilbake på hotellet tok vi det med ro, for i kveld skulle vi på tangoshow med middag og det gledet vi oss til. Vi er jo i tangoens hjemland og tango var veldig på mote når jeg var ung. Nyvasket og i pene klær ventet vi spent på at de skulle hente oss ca kl 19.00. Der vi skulle på tangoshowet lå ca 20 min bilkjøring fra hotellet. Vel fremme ble vi mottatt med pomp og prakt og ble anvist plass ved langbord som var dekket til tre retters middag. Maten var aldeles nydelig og det var servicen og. Etter maten startet showet fra scenen og det ble litt av et fyrverkeri med musikk og dans. Opptreden varte i 2,5 time med en liten pause. Imellom dansene var det sangopptredener av kvinnelige og mannlige utøvere. Kl 23.30 var vi tilbake på hotellet etter en festlig kveld. Dette showet var av høy klasse.

Dagene etter var vi på forskjellige guidede turer, fikk se museum, offentlige bygninger, universitet med mer. Palasset til Evita Peron, rikfolkets gravplass, fattigkvarteret, hvor Madonna ble født og en stor stadion. Alt i alt en fantastisk tur og med mange flotte opplevelser.

Sør Georgia

Sør Georgia er en ganske stor øy. Øya er på 4280 kvadratkilometer, pluss et utall mindre øyer langs kysten i vest, sør og sørøst. Fra spissen i nordvest til spissen i sørøst er lengden 170 kilometer, mens bredden i gjennomsnitt er 30 kilometer. (Til sammenligning er Norges største øy – Hinnøy, som utgjør ca 2200 kvadratkilometer). Mer enn 60% av Sør Georgia er dekket av snø og evig is. Sør Georgia ligger 1800 km øst for Kapp Horn. Nærmeste bebodde område er Port Standly på Falklandsøyene, 1500 km unna. Fjellene, som vesentlig består av vulkanske bergarter når opp til ca 300 m.o.h., de er for en stor del dekket av isbreen, som delvis går helt ned til havet. Det vokser ikke trær eller busker, men det er en rik vegetasjon av gras som vokser i tuer. Fuglelivet er rikt, med store pingvin kolonier, videre finnes sjøelefanter, pelssel samt en ganske stor stamme (fra ni simler og tre bukker) reinsdyr som C. A Larsen fikk fraktet ned til Sør Georgia i 1911. I dag er stammen på godt og vel 4000 dyr (1999). Øya har i mange år vært sentrum for Norsk og utenlands hvalfangst. Sør Georgia ble sannsynligvis oppdaget i 1675 av engelskmannen Antonio de la Rochè, men ble først nærmere undersøkt av James Cook i 1775. Der er flere gode havner på nordøst siden. Det fantes 9 hvalfangststasjoner.

Grytviken var første landstasjon i Antarktis i 1904. Jason Harbor var åpen i fra 1909-1926, stedet hadde lissens, men det ble ingen fangst herifra. Alt foregikk i Grytviken, som dermed kunne fordoble sitt fangstmateriell. Strømsnes: Etablert i 1907 og solgt flere ganger, siste gang til Salvesen Selskapet South Georgia Co i 1945 og var i selskapets eie frem til 1992, ble nedlagt som stasjon i 1961. Godthul, opprettet 1908, lagt ned 24/4 1929. Leith Harbor, opprettet i 1909, i drift sesongen 1932-33, 1940-41, 1942-43 og 1944-45. Fangsten startet igjen 1945 og pågikk fram til 1961. Anlegget siden leid ut til japanske Nippom Suisan Kaisha fra 1963-1967, stasjonen stengt i 1965 og vaktmannskap reiste hjem i januar 1966. Andre havner var Husvik Harbor, drevet av Tønsberg Hvalfangerier A/S, Rosita Harbour og Ocean i New Fortuna Bay.

WHALING

The first whale to be killed at South Georgia was a right whale harpooned, but lost, in Royal Bay in 1894 by *Herris*, one of three Norwegian vessels under the command of C.A. Larsen. This was Larsen's first visit to South Georgia and his observations on the numbers of whales was to change the history of the island. His next visit was in command of *Astoria*, carrying the Swedish Polar Expedition under Otto Nordenskiöld in 1902. When Nordenskiöld's expedition was rescued from Antarctica and brought to Buenos Aires, Larsen used the public's interest in the rescue to persuade some financiers to invest in his plans for whaling at South Georgia.

In November 1904, he returned to Grytviken to establish the first Antarctic whaling station. In the beginning whales were very plentiful and the single catcher vessel, *Fortuna*, caught almost all those the station could handle within the sheltered waters of Cumberland Bay. Production was limited only by the shortage of barrels for transporting the whale oil, and profits were enormous.

Larsen's company, *Compañía Argentina de Pesca* (Pesca for short), was soon joined by other companies. These were British and Norwegian owned but, as at all stations in the Antarctic, the business of whaling was carried out mainly by Norwegians. Whaling stations were established at Ocean Harbour, Godthul, Husvik, Strømsnes, Leith Harbour and Prince Olav Harbour. Godthul was the base for a floating factory rather than a shore station. A floating factory was an

Below: Leith Harbour. Whales are being cut up on the pier and others are waiting in the water. About 25 whales could be processed in one day (1912).

Above: Grytviken whaling station in the 1920s. Barrels of whale-oil stacked ready for transport can be seen in the centre foreground. (1912)

Hvalfangststasjon Leith harbour.

Privat

Argentina

Argentina er en forbundsrepublikk i Sør Amerika ved Atlanterhavet, nest største land etter Brasil. Grenser til Uruguay og Brasil i Nordøst, Paraguay og Bolivia i Nord og Chile i vest. Størsteparten av Argentina er lavland, Andesfjellene danner vestgrensen til Chile.

Økonomiske problemer, blant annet på grunn av skyhøy inflasjon har preget landet i flere tiår. Situasjonen har bedret seg noe etter 1992. Siste tall i 2005 viser at landet har en gjeld på svimlende 168 milliarder dollar.

Det rike slettelandet, pampas har store kornåkrer og ypperlige beiteforhold for landets store kvegflokker. Området utgjør Argentinas økonomiske kjerneområde. Omkring 90% av den argentinske befolkningen regnes som etterkommere av europeere, de fleste spansk og italiensk opprinnelse. Argentina ble kolonisert fra Spania i første halvdel av 1500 tallet og fikk ikke sin uavhengighet fra Spania før i 1816. Argentina gjør krav på en sektor av Antarktis og Falklandsøyene.

Mange flotte skulpturer i Argentina.

Privat

Religion:

Grunnloven fastslår at staten skal beskytte den romeske-katolske kirken som også er den dominerende og omfatter ca 90% av befolkningen, men det er fri religionsutøvelse. 2 % av befolkningen er protestanter.

Næringsliv:

Argentina er et av de mest velstående land i Sør Amerika, men økonomien har vist tendenser til stagnasjon og tilbakegang i en årrekke, blant annet på grunn av ustabile politiske forhold og den generelle levestandard har gått tilbake. Argentina er ikke noe egentlig utviklingsland, selv om landet har visse sosiale problemer som likner utviklingslandenes. Tross jordbruksproduksjonens dominans i eksporten er industri viktigste næringsgren. Også vinproduksjon er i dag betydelig. Det finnes blant annet en rekke slakterier, meierier, fryserier, hermetikfabrikker, møller, sukkerraffinerier, tekstil og lærvarefabrikker osv.

Befolkning:

Folketallet er beregnet til vel 38 millioner, middel levealder er 74 år for kvinner og 67 år for menn. Hovedstaden er Buenos Aires med 13 millioner innbyggere (med forstedene).

I de neste utgåvene skal me få høyre meir om Lindøy, historia om folket som budde der og landskapet dei forma.

ved første augnekast ser Lindøy ut som eit trivielt og kvardagsleg område, og det er ho også på sett og vis. Men etter kvart som eg blei betre kjend med landskapet og historia om folket som budde her, oppdaga eg ei historie som er både variert og spennande, ikkje minst fordi Lindøy representerer både stabilitet og endring. Eg er sikker på at historia om Lindøy har mykje å lære menneske av i dag: om det å klare seg med det enkle og nære, om tilhøvet mellom menneske, husdyr og landskap, om heimstadlære, naturfag, samfunnsfag og miljølære. Hit har eg lokka studentar og kollegaer frå universiteter i Noreg, Sverige og Tyskland. Alle har dratt frå Lindøy oppglødde og rikare på kunnskap og opplevingar enn då dei kom. Vidare i denne historia finn du litt om bakgrunnen for dette, men for å forstå meir må du lese og så ta turen sjølv.

Eg vil rette ein varm takk til Tora Dyngen, som har lånt meg gamle bilete frå garden og som elles har vore som ei levande historiebok, ei rik kjelde til kunnskap. Eg takkar også alle andre eg har snakka med og som har bidratt med små og større bitar som eg har sett saman til historia om Lindøy.

Velkommen til Lindøy!

Lindøy ligg lunt og fint til ved Røyksund og Førresfjorden: Namnet har ein positiv klang, men kva tyder det egentleg? Nemninga lind kan vise til lind i tydinga mild (smukk) eller til treslaget lind. Ei tredje tolking er at lind i gammalnorsk også tyder skjold, og sett i frå lufta er Lindøy forma som et skjold, (se kart). Men ettersom dei aller fleste norske stadnamn som inneheld "lind" har med treslaget å gjere, er det vel mest sannsynleg at dette også gjeld Lindøy. Det finnes ikkje lind der i dag, men lind er kjend frå området i nærleiken, i liene på begge sider av Førresfjorden. Til alle tider har lind vore eit ettertrakta tre til mange slags bruk- til folkemedisin, dyrefôr, bast (lindebast), brensel, emnetre og trevyrke. Lind er eit heller vanleg treslag i Tysvær og vidare austover, men svært sjeldsynt på Karmøy og ytre delar av Haugalandet. Dersom det voks lind på Lindøy i eldre tid, kan det godt vere bakgrunnen for at øya fekk namn etter treslaget som både var eit særstykke i den delen av regionen, men også ein nyttevekst som folk merka seg der han fanst. I det store verket om norske gardsnamn (Rygh 1915) er Lindøy nemnt, men ikkje forklart. Det står likevel at den lokale uttalen er li'ndøynå.

Lindøy er egentleg ikkje ei øy, men ei halvøy som er knyta til Fosen med eit smalt eide (om lag 50 m breitt) ved Uglesmog. Lindøy ligg på sørsida av Røyksundkanalen- kjem du frå nord og kryssar brua, er du på Lindøy. Du kjem til friluftsområdet ved å ta av for tunnelen og

Figur 1. Kart over Lindøy med stadnamn som er brukte i teksten. Eit rute på kartet tilsvører 500 m i terrenget.

svinge til høyre, 400 m opp i bakken tar du til høyre igjen over en bru som leder til en stor parkeringsplass.

Lindøy (og Fosen) ble landfast med bru over Røyksundet i 1942. Sett frå lufta, som på eit kart eller flybilete, er øya i grove trekk trekanta, men med store og små vikar som skjer seg inn i landet. Med litt fantasi kan den trekanta forma minne som eit skjold. Frå nord til sør er øya på det lengste om lag 1,1 km lang og ho er om lag 800 m brei på det breieste (i nord). Ho smalnar gradvis av mot Uglesmog i sør. Vest for Fosnavegen dominerer i dag bustadfelt, i den søre delen av Storevik ligg mange hytter, like ved held Haugesund Seilforening til, men elles er Lindøy framleis dominert av innmark og utmark til den eine garden på øya. Det gamle våningshuset og eit naust er overtatt av Nord-Rogaland og Sunnhordaland Friluftsråd (i dag Friluftsrådet vest) og det bur ikkje lenger folk på garden. Det meste av arealet aust for Fosnavegen er til rettelagt som friluftsområde med stiar, rasteplassar, leirstad, grillhytte og skilt.

Husmenn i utmarka til Fosen.

Frå gammal tid var Lindøy ein del av utmarka til garden Fosen og øya blei hovudsakleg nytta som beite. Dei første som busette seg her i historisk tid var husmenn. Gamle skattelister fortel om husmenn alt i 1740- åra. I ei pantebok frå Karmsund sorenkrivarembete i 1861 går det fram at det då var fire husmannsplassar på Lindøy, med namn etter husmennene som budde der: Bjørneplassen, Rasmusplassen, Fredsiksplassen og Peder Lilienæssplassen. Husmennene og familiane deira hadde nokre få husdyr, gjerne ei ku og tre sauer, og ein liten åkerfleck, men i tillegg måtte dei nok ha anna arbeid og inntekt. Nokre av dei var lærarar, ein var hamnearbeidar og ein var skomakar. Livet som

husmann var ikkje enkelt. Husa sto på annan manns grunn (bonden på Fosen), gardsdrifta var lita og kunne derfor ikkje gi stort, det var uvisse om rettane til neste generasjon (dei var baserte på hevd, ikkje odel) og husmannen måtte utføre pliktarbeid hos bonden (slått, åkerarbeid o.a.). Dette gjorde at husmennene såg seg om etter andre alternativ og mot slutten av 1800 talet tok husmannsvesenet i Noreg slutt. Mange av dei utvandra til Amerika. Dei som budde på Lindøy flytta til Kopervik, Haugesund, Visnes eller andre stader det var arbeid å finne.

Lindøy blir sjølvstendig gardsbruk

Året 1862 markerer eit viktig skille i Lindøy si historie. Det året blei garden skild frå Fosen og Lindøy blei eit sjølvstendig gardsbruk. Den første sjølveigaren var Tormod Olsen og familien hans. Dei kom frå Nedre Kvinnesland i Tysvær. Tormod var 43 år då han kom til Lindøy og kona hans, Anna Eriksdotter, var 39 år. Dei fekk 10 born, fem gutar og fem

Tora Bech (1863-1952) kom frå Helgeland, men blei kjær i ein mann frå Lindøy, Svend Andreas Andreassen (Lindø), som var på fiske i Nordland. Dei overtok garden Lindøy i 1895 og her budde Thora til ho døydde i 1952, nær 90 år gammal. Foto utlånt av Olav Joh. Lindø.

jenter, men to av dei døydde alt i første leveåret. Etter folketeljinga i 1865 går det fram at borna var i alderen 4-23 år og at familien hadde ei "tjenestepige" på 21 år. Tormod er då omtalt som gardbrukar og salmakar. Huslyden hadde 1 hest, 7 kyr, 28 sauer og 1 gris. Folketeljinga oppgir at dei sådde 4 tønner havre og tre tønner poteter. Dette indikerer at dei dreiv stort i høve til det som elles var vanleg på den tida, også på større gardar. Arbeidskraft hadde dei rikeleg av, ungane måtte vere med i arbeid i huset og på garden frå dei var små. På den tida kan ein rekne at det gjekk 30 kg havre per mål åker. Ei tønne (på 140 liter) tilsvare om lag 61 kg havre. Me kan då rekna om lag to mål åker per tønne, dvs at dei hadde 8 mål kornåker. I tillegg gjorde potetåkeren om lag 1 mål (tre tønner). Åkerarealet på hovudbruket var m.a.o. 9 mål stort. I dag er det dyrka arealet på nedsida av Lindøyvegen, det som framleis blir slått, om lag 15 mål. I tillegg hadde eine husmannen på Litlanes åker. I 1965 sådde han 2 tønner havre og 2 tønner poteter. Det tilsvare ei åkervidde på om lag 4,75 mål.

I 1865 budde det fem andre familiar på Lindøy, i tillegg til familien på hovudbruket. Desse andre var husmenn, innersterar (leigebuarar på garden, men med eige hushald) eller strandsitjarar (folk som budde ved sjøen i eige hus på leigd tomt, men utan jord). Tre av desse familiarne hadde husdyr (se tabell). Den eine var Anne Osmundsdotter, nemt som "føderådskone og husmoder". Ho var 76 år i 1865 og hadde 1 ku og 1 sau. Saman med henne budde ei ugift dotter på 35 år som "tilstår moderen" (dvs. at ho hjalp mora) og "datterens uægte søn" på 12 år. Ein annan familie hadde 2 kyr, 7 sauer og 1 gris; husfaren som då var 76 år er omtalt som "

Delar av huslyden samla framføre inngangsdøra på våningshuset omkring 1920. Frå venstre: gardbrukar Svend Andreas (1856-1932), Hanna (f.1890), Agnes (f. 1903), Klara (f. 1908), Thora Bech (f. 1863) og Tora (f. 1900). Dei to borna som sit framføre dei andre er Tora og Per Velde. Foto utlånt av Tora Dyngen

husfader og føderådsmann". Berre den tredje familien dreiv med åker (i tillegg til familien på hovudbruket); dei sådde 2 tønner havre og 2 tønner poteter. Det var husmannen på Litlanes, Peder Kristiansen. Han var 51 år i 1865 og omtalt som "husfader og Gaardsmand med jord". Kona hans var 45 år. Dei hadde sju born i alderen 4-19 år- det står om den eldste at han "hjelper faderen". Til saman budde det 32 mennesker på Lindøy i 1865 i alderen 1-76 år. Folketeljinga fortel også kor dei som budde på Lindøy i 1865 var fødte. I alt 18 av dei var fødte i Avalsnes prestegjeld, 12 i Tysvær prestegjeld, 1 i Tysvær sokn og 1 i Bergen (tjenestejenta).

Den første sjølveigande bonden på Lindøy, Tormod Olsen og familien hans, satt med garden i om lag fem år. I 1867 bytta dei til seg ein eigedom i Haugesund. Dei bytta med Andreas Salvesen (1822-1897) og kona Ingeborg Olsdotter som fram til då hadde budd i Haugesund, men som no flytta til Lindøy. Etterkomarane til Andreas og Ingeborg eigde garden til dei selde til Karmøy Kommune i 1972. Dei hadde tre born, alle gutar: Salve(f. 1851), Ola (f. 1853) og Svend Andreas (f. 1856). Folketeljinga i 1875 fortel at familien då hadde 1 hest, 6 kyr, 1 okse, 24 sauer og 4

geiter. Dei hadde full drift på garden og sådde ½ tønne bygg, 5 tønner havre og 5 tønner poteter. Dei sådde altså meir enn den tidlegare brukaren, og dette tyder på at åkerarealet var utvida dei siste ti åra. I 1865 rekna me at åkeren var om lag 9 mål, men i 1875 hadde dei om lag 11 mål til korn og 1,5 mål til poteter, til saman 12,5 mål åker. Dei var driftige folk.

I perioden 1889-1893 var det eldste sonen, Salve Andreassen og kona hans, som eigde garden. Foreldra budde då i den nordre delen av huset, i kårstova. Savle var gift med ei jente frå Høyvik i Tysvær og i 1893 overtok dei ein gard der. På Lindøy overtok Svend Andreas, Salve sin yngste bror. Svend Andreas hadde vel ikkje tenkt å bli bonde, det var jo eldste bror hans som var odelsgut, så han tok seg yrke som fiskar. Under landligge på Helgelandskysten i Nordland traff han ei kjekk jente, Thora Bech, som han giftet seg med. I 1895 overtok dei farsgarden på Lindøy. Dei fekk sju born. På bildet ser du deler av familien.

I neste utgåve får me høyre meir om åkerdrifta og det strevsamme arbeidet dei hadde, om dugnadsånd og utvikling innanfor jordbruket.

Husdyr på Lindøy i 1865 (i følge folketeljinga)

	Hest	Storfe	Sau	Gris
Hovudbruket	1	7	28	1
Anne Osmundsdr.	0	1	1	0
Fredrik Bendiksen	0	1	3	0
Peder Kristiansen	0	2	7	1
Totalt	1	11	39	2

Hei t adle dokke så e så heldige å bu her i den goa bygdå vår. Det sterka lyset som blenda auene våres e faktisk talt solå. De barra timar med sol så ska t før me glømme sista regnskylllet me fekk i håve. Det har vore møkje av detta i d sista, men bak skyene e himmelen alltid blå. Husk d når d e på d versta. Solå svikta ikkje, uansett ka menesje finne på. Og igjen så må me ta vare på d som våren gir oss. D å få auga på alt av liv som florere på den-na tiå, gir oss gevinsten som me får med å bu her. Med vekslanes årstider og vekslanes vær år itte år, er det kun d fina været som me huske og som e så godt for kropp og sinn. Stormar og ting som me og får i håve, blir historie og samtalemne for ittetia.

Velforeningen:

Då har me lagt bak oss årsmøte som me hadde i mars. Referatet finne du i denna utgaven av VettuKa. Det e faktisk heilt fantastisk når me ser på adle som vil vara med i velforeningen her nord. Me kan risikera å bli store i utvidelse med tiå. D e et godt tegn når naboar, utforbi grensene til velforeningen, vil vara med på laget. Detta synest eg e kjempepositivt, og igjen vise d kor viktig d e å komma i samene og diskutera mulighetene ein har når adle trør t! Det aller viktigaste e å føla tilhørighet for adle, og toppa samarbeidstidene med ei goe radlestond. Derfor ska me ikkje setta bombastiske grenser, for kim som kan vara med og ikkje. Men siden me e ein forening med et styre, så må detta vara omforent og me vil leggja dette fram t neste samling, som foreningen skal ha 21. juni med sankthansfeiring.

April måned:

Å du allverden for arbeid som venta. Alt ska gjerast i denna måneden, som har med vidare årstid å gjera; klargjøring av båtar for å nevna nåke. Hagen skrike itte å bli stelt med. Rydding både inne og ute og ikkje for å glømme mulighetene som lyset ellers gir. Klokkå e stilt ein time fram. Middagskvildå blir korta inn. Bruk påskeferien ute! (Den va t meg sjøl og, for d gir så enorme gevinst og få d med seg. Då e d tur til Boknafjedlet longfredag og så e d Ryvarden 1. påskedag). Ellers så ska me feira påsken på Gjeldsbu. Og så e d viktig å gjera d eg har lova andre.

Besøk på slippen.

MM

MM blei navnet på d nya guttarommet (SUTREBUÅ) som eg har laga meg. Meiningå e å ha åpen dør, som hovedregel, der alle kan komma for å radla eller få fiksa eventuelt det som går an å fiksa. E det lys så e det folk. Her e d i ferd med å bli født ein aktivitet som eg trur vil passa for dei fleste både store og små. Det e nåke som har med naturen å gjera. Spesielt på denna tiå av året så er det mongen der ute som er på jakt itte ein plass der d går an å stifta familie. Vil ikkje sei mer akkurat nå, men komme tebacke med meir seinare. Nå kan dokke lura. Men d heila e meint som nåke der kvar og ein ska få laga seg noe som dei kan kalla for sitt. Og at dei sjøl har laga det i samene med andre. Derfor så e d viktig og samla på ting som finnes i naturen når ein e ute å ferdas der. Ta vare på små trestubbar, fine steinar og masse aent. Slepp fantasien laust! Må sei at tingå ska brukast t pynt og dandering, som ska stå ute i naturen. Detta ska me i fellesskap ferdigstilla i MM rommet t nåke som ska plasserast ute. Eg tenke på adle ungane, med foreldre og besteforeldre, som kan væra med på detta på ein aktivitetsdag eller tri. Kjempegøy komme d t å bli.

Eg runda av denna gongen og, med ei historia;

Frå ei bygd der nye prest skulle starta opp med sitt virke. Han tenkte d va lika godt og besøka sine sognebarn for å bli ordentlig kjent med dei. Han starta med siste innflytta t bygdå, som hadde kjøpt seg eiendom som hadde logge brakk ei stond. Han hadde fått rydda ein god del

og nå begynte d å likna på noe. «Du e ein goe mann,» sa presten, «som hjelpe i guds frie natur.» «Ja jedna d,» sa nykomaren, «tror d va på høge tid, for d var ikkje rart når han holdt på her åleina.» Presten va ein kar som va røynt, så han tok den.

Han før så vidare t storbonden, og møtte et ektepar uten arvingar t å øveta når den dagen sko komma. Det blei snakka om detta mellom kånå på garden og presten. «E det nåke kjente årsak frue, så teseie at dokke ikkje kan få barn elle?» «Nai,» sa hu. «Du forstår d at, alt som ikkje kan gjerast med traktor, blir ikkje gjort.» Han fekk seg nok ein liten tankevekkar der, presten.

Den dagen klarte han og besøka et soknebarn t. Han ville avslutta dagen med ein av bygdas eldste, og valgte et besøk hos ein flinke og hendige trappesnekker. Han va av den rolige sorten han der, så han ba nå presten komma inn i verkstaden sin, men stoppa ikkje arbeidet av den grunn. Han sto der og hogg ut innstikk for trinn i trappevangen. Hoggjernet, som han brukte, blei presten fasinert av, for d viste kor mongen trapper han hadde laga. «Lite blad og kort skaft,» sa presten. «D tyda på at du har laga mongen trapper i løpet av livet ditt? Ja faktisk så mongen at du jedna konne vandra rett inn i himmelen?» «Nja,» svara trappesnekkeren. «D e nå helste kjellartrapper eg har holdt på med.»

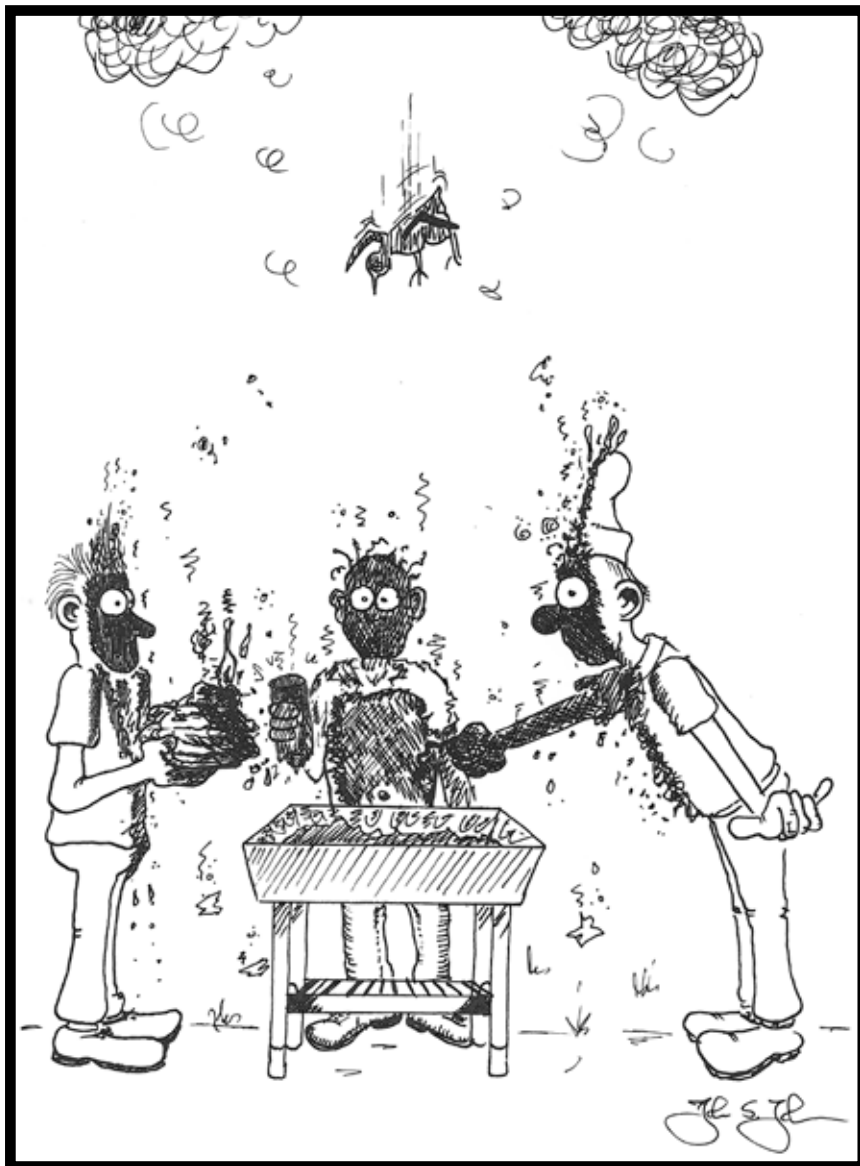
Då jekk presten him!

Ha ein kjempegoe april folkens ☺

Han norante

Grillet! av John Sverre Johnsen

Dansken, svensken og nordmannen som skulle konkurrere om hvem som kunne tisse lengst.

Dansken tisset på lilletåa si.

Svensken tisset en halv meter,

og nordmannen tisset så langt at de ikke kunne se hvor det endte.

Neste dag sto det i avisene at det hadde var gult regn i Kina.

HiHi!

De to vennene Dum og Ingen var ute og gikk en tur. Så falt Ingen ned i en brønn. Dum ringte politiet:

-Ingen har falt ned i en brønn!

-Og hvem er så du? spurte politimannen.

-Jeg er Dum, sa Dum.

-Ja, det forklarer jo saken, sa politimannen.

HoHo!

En mann kommer bort til en pølsebod og sier: **En pølse takk!**

Pølseselgeren: **Skal du ha grill eller wiener?**

Kunden: **Wiener, takk.**

Pølseselgeren: **Beklager, vi har ikke Wiener....**

HaHa!

Liker du å tegne?

Vi blir veldig glad om noen vil sende tegninger til oss.

Vi tar også i mot gode vitser og gåter.

Vi trykker det som vi får plass til på siden med navn til avsender.

Send via brev eller på epost til
Vettu Ka co/Iren Mæland
Leirangergata 23C
5522 Haugesund
iren.maeland@gmail.com

Vettu ka så skjer?

April 2014

d/mnd/dag - Ka så skjer

7/4 mandag - Lagsmøte kl 19:30 (TB)
- Møte Tuastad Sanitetsf. kl 19

9/4 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)
- Strikkeklubb kl 19 (FB)

10/4 torsdag - Linedance kl 18 (TB)
- Norm, Misjonsmøte kl 19:30 (B)

16/4 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)

GOD PÅSKE!

17/4 torsdag - Linedance kl 18 (TB)
- Evang. Orientmisjonen kl 19:30 (B)

23/4 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)

24/4 torsdag - Linedance kl 18 (TB)

26/4 lørdag - Loppemarked kl 10-14 (B)

28/4 mandag - Jenteforening kl 17 (B)

30/4 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)

TB = Tuastad Bygdalag
FB = Fosen Bygdalag
RV = Røyksund Velforening
HS = Haugesund Seilforening
B = Bedehuset

NB!

Bygdelaget trenger
3 stk barnestoler
dersom noen har
noen stående.

Rent vann i Førresfjorden informerer:

En oppdatering til de som lurte på hvordan det går med SAR sine planer om utslipp av miljøgifter i vakre Førresfjorden: Miljødirektoratet trenger mer informasjon, så saken trekker ut og tar lenger tid å avgjøre enn tidligere indikert. Vi venter i spenning..

Ønsker alle en god April måned
Hilsen redaksjonen